Lietas Nr. C26094014
Lietas arhīva Nr. C-0940-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2014. gada 12. septembrī

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā: tiesnese S.Rūtena-Laizāne
izskatīja rakstveida procesā Rēzeknē, Dārzu ielā 24, civillietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasībā pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 19.jūnijā /pers. A/ Rēzeknes tiesā cēla maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu: dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, un dēla /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai.

Prasības pieteikumā norādīts, ka pušu kopdzīvē ir dzimuši divi dēli, ikdienas aizgādību realizē māte, dēli dzīvo kopā ar viņu. Atbildētājs nesniedz regulāru palīdzību un pietiekošā apmērā materiālo palīdzību. Viens no dēliem mācās skolā, bet otrs apmeklē bērnudārzu, līdz ar ko bērniem papildus apģērba, ēdiena iegādei ir nepieciešamas mācību piederumi, higiēnas preces, medikamenti. Prasītāja norāda, ka viņa strādā /Nosaukums/, saņem minimālo algu. Prasītājai nav informācijas par atbildētāja ienākumiem.

Pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, Ministru kabineta 15.01.2013. noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja viņas labā dēla /pers. D/ 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna pilngadībai un dēla /pers. E/ uzturēšanai uzturlīdzekļus 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no prasības iesniegšanas dienas un līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi un līdz bērna pilngadībai.

Prasītāja norādīja, ka uzturlīdzekļi jāpārskaita uz AS "Citadele banka" kontu Nr./konta numurs/.

Par lietas izskatīšanu Rēzeknes tiesā rakstveida procesā un par tiesas nolēmuma saņemšanu tiesas kancelejā pusēm 2014.gada 5.augustā tika paziņots Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmās daļas noteiktajā kārtībā.

Motīvu daļa

Novērtējot lietā esošos pierādījumus to kopumā, tiesa uzskata, ka prasītājas maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi tālāk minēto apsvērumu dēļ.

Konstatēts, ka /pers. D/, personas kods /personas kods/, un /pers. E/, personas kods /personas kods/, ir prasītājas /pers. A/, personas kods /personas kods/, atbildētāja /pers. B/, personas kods /personas kods/, bērni, ko pierāda dzimšanas apliecību noraksti (lietas lapa 5.,6.). Dēli dzīvo kopā ar prasītāju (pievienota Rēzeknes novada pašvaldības 17.11.2009. izziņas noraksts (lietas lapa 7.).

Civillikuma 179.pants nosaka: pirmā daļa-vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa; otrā daļa-pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem; piektā daļa- minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 15.01.2013. noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" (kas ir spēkā no 18.01.2013.) nosaka: 1. Noteikumi nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam; 2. Katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: 2.1. katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; 2.2. katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Prasītāja prasības pieteikumā norādīja, ka no 2014.gada janvāra atbildētājs nesniedz materiālu palīdzību bērnu uzturēšanā, un tas netika apstrīdēts no atbildētāja puses. Tādējādi konstatējams, ka atbildētājs nepilda savus vecāka pienākumus, kas noteikti Civillikuma 177.pantā un 179.panta pirmajā, otrajā, piektajā daļā, kā arī Ministru kabineta 15.01.2013. noteikumos Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" (kas ir spēkā no 18.01.2013.).

Prasītāja pieprasīja no atbildētāja uzturlīdzekļus bērniem minimālajā apmērā atbilstoši bērnu vecumam, kurus atbildētājam saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu un minētajiem Ministru kabineta noteikumiem ir pienākums nodrošināt neatkarīgi no atbildētāja spējām uzturēt bērnus un mantas stāvokļa.

Atbildētājs nebija sniedzis paskaidrojumus par prasību vai cēlis iebildumus pret prasību.

Neskatoties uz to, ka lietas izskatīšanas laikā nav konstatēts atbildētāja materiālais stāvoklis, tiesa uzskata, ka šajā gadījumā nav vērtējams pušu ienākumu apmērs, jo prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā, kurus ir pienākums maksāt neatkarīgi no ienākuma apmēra un materiālā stāvokļa katra bērna vecākam.

Tiesa uzskata, ka, ievērojot bērna intereses, uzturlīdzekļu piedziņa ir uzsākama no prasības celšanas dienas tiesā, t.i., no

2014.gada 19.jūnija.

Atbilstoši Civillikuma 177.pantam uzturlīdzekļu piedziņas termiņš ir nosakāms līdz bērna pilngadībai. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 72.panta noteikumiem spēja realizēt civilprocesuālās tiesības un izpildīt pienākumus ir pilngadīgām rīcībspējīgām personām. Līdz ar to pilngadīgajām rīcībspējīgām personām pašām rodas rīcībspēja un tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā.

Līdz ar minēto un ievērojot nepilngadīgo bērnu intereses, tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma un no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenami uzturlīdzekļi nepilngadīgā dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā dienas – 2014.gada 19.jūnija, 96 euro mēnesī, bet ne mazāk, kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz dēla pilngadības sasniegšanai, un nepilngadīgā dēla /pers. E/, personas kods /personas kods/ uzturēšanai, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā dienas – 2014.gada 19.jūnija, līdz dēla 7 gadu vecumam 80 euro mēnesī, bet ne mazāk, kā 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un 96 euro mēnesī, bet ne mazāk, kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no dēla 7 gadu vecuma līdz pilngadības sasniegšanai.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts paredz, ka prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvojami no tiesas izdevumu samaksas. Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas par uzturlīdzekļu piedziņu ir atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, valsts nodeva no atbildētāja ir piedzenama valsts ienākumos, un tās apmērs saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunktu un 35.panta pirmās daļas 3.punktu sastāda 314,80 euro (80x12x15%)+ (96x12x15%).

Ņemot vērā minēto tiesa atzīst, ka no atbildētāja valsts labā piedzenami tiesas izdevumi- valsts nodeva 314,80 euro apmērā, kā arī atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu nosūtīšanu, kas uz sprieduma taisīšanas dienu sastāda 6,28 euro apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.1pantu, nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 204^{1}.pantu, $250.^{25}$, $250.^{27}$ pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt pilnīgi /pers. A/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasību.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā bērnu:

- dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai līdzekļus 96 euro apmērā mēnesī, bet ne mazāk, kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas no 2014.gada 19.jūnija līdz dēla pilngadības sasniegšanai;
- dēla /pers. E/, personas kods /personas kods/ uzturēšanai līdzekļus 80 euro apmērā mēnesī sākot no 2014.gada 19.jūnija līdz dēla 7 gadu vecumam, bet ne mazāk, kā 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un 96 euro mēnesī, bet ne mazāk, kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz dēla pilngadības sasniegšanai.

/pers. B/ noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, un proti, šajā termiņā: sākt maksāt piedzītos uzturlīdzekļus, tos pārskaitot uz prasītājas kontu AS "Citadele banka" Nr./konta numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu par uzturlīdzekļu piedziņu 314,80 euro (trīs simti četrpadsmit euro un 80 centus) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,28 euro (sešus euro un 28 centus).

Ja spriedums tiek izpildīts labprātīgi, atbildētajam minētajā termiņā jāiesniedz Rēzeknes tiesā maksājumu dokumenti par sprieduma izpildi par piedzītās valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts budžetā.

Spriedumu 20 (divdesmit) dienu laikā apelācijas kārtībā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rēzeknes tiesā.

Tiesnese **S.Rūtena-Laizāne**